

«Multikultural və Tolerant dəyərlərimiz: Tarixilik, varislik, müasirlilik»

Azərbaycan hər zaman dünyada multikulturalizmin və tolerantlığın ən uğurlu modellərinən birinin bərəqərər olduğu diyar sayılıb. Burada tarixən heç vaxt milli və dini zəmində ayrı-seçkilik və qarşidurma baş vermemiş, qarşılıqlı etimada və hörmətə əsaslanan mütərəqqi milli-mədəni və dini münasibətlər hökm sürmüştür. Bu gün isə Azərbaycanda etnik rəngarəngliyin qorunmasına yönəldilən və uğurla həyata keçirilən dövlət siyaseti multikulturalizm və tolerantlıq sahəsində əslərdən bəri toplanmış böyük tarixi ənənənin daha da möhkəmlənməsinə yol açmışdır. Birleşmiş Milletlər Təşkilatının Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumunun Bakı şəhərində keçiriləsi də dünya ölkəlerinin Azərbaycandakı tolerant mühitə olan münasibətinin real ifadəsidir.

Ölkə başçısı İlham Əliyev 2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında «Multikulturalizm ili» elan edilməsi haqqında 11 yanvar 2016-cı il tarixdə sərəncam imzalılmışdır. Respublikamızda təşəkkül tapmış multikulturalizm ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyi və milli-mənəvi həmrəyliyi şərtləndirən əsas amillərəndir.

5 may 2016-cı il tarixdə Qəbələ şəhərindəki «Sport» otelde Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin və Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə «Multikultural və Tolerant dəyərlərimiz: Tarixilik, varislik, müasirlilik» mövzusunda regional konfrans keçirilmişdir.

Konfransda Dini Qurumlarla iş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı, Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev, rayonun təhsil işçiləri, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, ağsaqqallar, inzibati ərazi nümayəndələri və bələdiyyə sədrləri, dini icmaların sədrləri və üzvləri iştirak edirdi.

Əvvəlcə qonaqlar və konfrans iştirakçıları ulu öndər Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzi parkında ucaldılan abidəsinə ziyanət edərək öünüə tərəfənlər düzdülər.

Konfransı giriş sözü ilə açan Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev

qonaqları və iştirakçıları salamladı.

Çıxışına davam edən natiq qeyd etdi ki, rayonumuz multikultural və tolerant dəyərlərin unikal modelini özündə yaşadır. Bildiyimiz kimi, Qəbələ milli-eti-nik zənginliyin ən mükəmməl təcəssümlərindən biridir və əsrlər boyu müxtəlif xalqlar bu ərazilərdə mehribanlıq, sülh və qarşılıqlı etimad şəraitində yaşımlılar.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi iradəsi nəticəsində Azərbaycan, tarixən sahib oldu-

islam, 1 xristian dini icması mövcuddur və burada vətən-

arasında heç bir qarşidurma yoxdur. Ermənilərə qarşı müba-

vicdan azadlığına görə dünyada nadir nümunəvi ölkələrdən biridir.

Biz müsəlman dünyasının bir parçasıyıq. 57 müsəlman ölkəsindən biri Azərbaycandır. Lakin xüsusi vurğulamalıq ki, məhz tolerantlığın neticesidir ki, müsəlman dünyasında gedən məzəhəblərarası, təriqətlərarası qarşidurmalar Azərbaycanda müşahidə olunmur. Ölkəmizdə heç vaxt dini qarşidurmayaya çağırış olmayıb, dini ayrı-seçkililiyi təbliğ və təşviq edən qruplar yoxdur. Bizdə heç vaxt təriqət baxımından qarşidurma müşahidə edilmeyib. Bunun bəzi fəsadları, elementləri ölkəmizdə, ərazimizdə özünü bürüzə versə də, bu, bizim şüurumuza, həyat tərzimizə, məişətimizə müdaxilə edə bilmək imkanında deyil. Ona görə burada tarixən islam dininin müxtəlif təriqətlərinin birgəyaşayışi mövcud olub. Bu gün də məscidlərdə müxtəlif təriqətlərin daşıyıcıları dini ayinlərini bir yerde icra edirlər, bir-biriనe hörmətlə yanaşırlar.

Konfransda Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin baş məsləhətçisi Rəşad İlyasov, Qafqaz Məsələnləri idarəsinin bölgə qazisi Jeyhun Rüstəmov, Alban-Udi Xristian dini icmasının sədri Robert Mobilicəş edərək Azərbaycan multikulturalizminin artıq beynəlxalq aləmdə qəbul olunan bir model olduğunu respublikamızın 28 universitetində və dünya ölkərinin 13 universitetində «Azərbaycan multikulturalizmi» fənninin tədris edildiyini bildirdilər. Çıxış edənlər Azərbaycanda bütün azsaylı xalqların və etnik qrupların bərabərhüquqlu vətəndaşlar kimi yaşamasından, onlara Prezident İlham Əliyev tərəfindən göstərilən diqqət və qayğıdan söz açmış, o cümlədən Qəbələdə də müxtəlif xalqların birgə və təhlükəsiz yaşayaraq fealiyyət göstərmələrini bildirmişlər.

Tədbiri yekunlaşdırıran Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Səbuhi Abdullayev konfransda səslənən fikirlərin, məruzə və çıxışlarının, idarə və təşkilatlarda işçilərə çatdırılmasını, o cümlədən bu mövzuda tədbirlərin yerlərdə keçirilməsini tövsiye etdi.

Oqtay Məmmədov.
Fotolar İ. Vəlizadənindir.

ğu tolerantlıq və multikulturalizm ənənələrini hüquqi və siyasi müstəvidə yenidən bərpa etdi.

Ulu öndə Azərbaycanın gələcək uğurlu inkişafı üçün dəqiq ideoloji hədəf secdi və müdrik siyaseti ilə əsrlər boyu formalas-an çox mədəniyyətlilik ənənəsini inkişaf etdirərək onu keyfiyyətə yeni mərhələyə qaldırdı. Onun rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqının multikultural ənənələrinin qorunması sahəsində həyata keçirilən siyasi istiqamət həzirdə ölkə başçısı möhtərəm cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Rayonumuzdakı müxtəlif xalqların birgə yaşayış ənənələri dünyada az-az təsadüf olunan ən demokratik tolerantlıq və multikulturalizm modelinin gözəl nümunəsidir. Rayonumuzda uzun əsrlər boyu insanlar milli və dini mənşəbiyətinə görə biri-digərinə fərq qoymur, vahid ailə kimi yaşayır. Məktəblərin ibtidai siniflərində ləzgilər və udilər üçün öz ana dillərində dərslər tədris olunur. Qəbələ şəhərinin 2, Nic qəsəbəsinin 3 məktəbində tədris rus dilində aparılır.

Rayonda olan 43 məscid və 1 kilsədə qeydiyyata alınmış 22

daşlar öz inanclarını və dini ayinlərini sərbəst icra edirlər.

Əminliklə bildirmək istəyirəm ki, Qəbələ rayonunda əsrlərin sınağından keçən millətlərərə tolerantlığın və multikulturalizm inkişaf etdirilməsi istiqamətində əldə edilən nailiyyətlər və görülən işlər bundan sonra da uğurla davam etdiriləcək, dini etiqad azadlığına və müxtəlif etnik qrupların birgə yaşayışına böyük töhfələr verəcəkdir.

Daha sonra çıxış edən Dini Qurumlarla iş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı, Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin rehbərliyi ilə tədbirin keçirilməsi barədə fikirləşərkən belə qərara gəldik ki, tədbiri ulu öndərin doğum gününə həsr edək. Belə tədbirlərin keçirilməsində məqsəd Heydər Əliyev ırsını gənclərə çatdırmaqdır. Bu gün biz Heydər Əliyevi yad edirik. Tolerant, Multikultural siyasetin əsası Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur.

Bu il biz müstəqilliyimizin 25 illini qeyd edəjəyik. 25 il böyük bir tarix deyil. Dövlətçilik tariximiz eradan əvvəl başlayır, min illərdir. Respublikamızda aparılan siyasetin nəticəsidir ki, Azərbaycanda yaşayan xalqlar

məkdir.

Azərbaycan həm də müxtəlif dinlərin, etnosların yaşadığı, möhkəm tolerant ənənələri və multikultural dəyərləri olan ölkədir. Burada həmişə qarşılıqlı etimada və hörmətə əsaslanan mütərəqqi milli-mədəni və dini münasibətlər mövcud olub. Tarix boyu müxtəlif mədəniyyətlərin, dinlərin, millətlərin, etnik qrupların nümayəndləri qarşılıqlı hörmət, birgəyaşayış şəraitində yaşayış və bu ənənə günümüzdə də yüksək şəkildə davam edir. Ayri-ayri etiqad və inanclara malik etnosların yüz illərlə əmin-amanlıq şəraitində yaşamasında, etnik-mədəni müxtəlifliyin günümüzədək qorunub saxlanılmasında məhz bizim xalqa xas olan tolerantlıq, humanizm və multikultural dəyərlərin müstəsna rolü var. Dövlət-din münasibətləri, ayri-ayri etnoslar arasında əlaqələr, hər bir xalqın mədəni-mənəvi dəyərlərinin öyrənilməsi və təbliğü yeni keyfiyyət mərhələsinə qaldırıldı. Ona görə bu gün Azərbaycan bütün dinlərin, etnosların bərabər şəkildə, dostluq şəraitində yaşadığı və hüquqlarının təsbit olunduğu dövlətdir. Həmçinin Azərbaycan din siyasetinə, insanların

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı bölgə vətəndaşlarını qəbul edib

keçirir, onların müxtəlif məsələlərə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həll olunması üçün müxtəlif tədbirlər görürərlər.

Dini Qurumlarla İş üzrə

dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı mayın 5-də Qəbələ rayonunda Oğuz, Şəki və Qəbələ rayon sakinlərini qəbul edib. Qəbulda vətəndaşlar əsasən dini icmaların fealiyyə-

ti, onların dövlət qeydiyyatına alınması, məscidlərin təmiri, dini mərkəzlərin müvafiq ədəbiyyatla təminatı və digər məsələlərə bağlı müraciət ediblər. Müraciətlərin bir qismi yərindəcə həllini tapıb. Araşdırılması ehtiyac olan bir sıra məsələlərin qanunvericiliyə uyğun, operativ həlli üçün mü-

vafiq şəxslərə tapşırıqlar verilib. Komitənin səlahiyyətlərinə aid olmayan məsələlərə dair müraciətlər isə aidiyyəti qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınır.

Qəbələdə gələn vətəndaşlar göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.